

استخراج لیپوپلی ساکارید LPS از دیواره E.coil و ارزیابی قابلیت میتوزنی آن بر لنفوسیت‌های B با استفاده از سنجش MTT

جلیل توکل افشاری^{۱*}، علی صادقیان^۲، میترا خلیلی^۳

- ۱- استادیار گروه آلرژی و ایمونولوژی، تحقیقات ایمونولوژی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد.
- ۲- دانشیار گروه میکروبیولوژی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد.
- ۳- کارشناس گروه بیولوژی، مرکز تحقیقات ایمونولوژی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد.

چکیده

هدف: لیپوپلی ساکارید (LPS)، ترکیب مهمی از دیواره باکتریهای گرم منفی و اندوتوکسین آنهاست. LPS به عنوان یک میتوزن باعث القای تکثیر سلولی در لنفوسیت‌های B، ترشح سایتوکاینهایی مانند فاکتور تکروز دهنده تومور (TNF) و اینترلوکین یک (IL-1) در ماکروفاژها و بیگانه خوارهای تک هسته‌ای می‌شود. در این طرح هدف از استخراج LPS، استفاده از آن به عنوان میتوزن به منظور القای پرولیفراسیون سلولی در لنفوسیت‌های B بود.

مواد و روشها: پس از تولید انبوه باکتری E.coil در محیط کشت نوترینت برات (NB) به وسیله دو روش متفاوت، با استفاده از فنل کلروفرم-اتریپترولیوم (PCP) و متانول-کلروفرم (MC)، LPS استخراج شد. برای سنجش تکثیر سلولی، سلولهای لایه مونونوکلنار (MNL) خون تام به وسیله فایکول جداسازی و در محیط کشت RPMI ۱۶۴۰ تکمیل شده، کشت داده شد. سپس رقت‌های مختلف از PCP-LPS، MC-LPS و LPS استاندارد سیگما به محیط کشت افزوده شد. میزان تکثیر سلولی، در پلیت ماکروتیتراسیون ۶ خانه به وسیله آزمون ارزیابی تعداد سلولهای زنده^۱ با رنگ تریپان بلو و در پلیتهای میکروتیتراسیون ۹۶ خانه به وسیله سنجش MTT ارزیابی شد.

نتایج و بحث: در روش متانول-کلروفرم، هنگامی که باکتریها با استن یا اتانول شسته شدند، LPS استخراج شده به صورت توده ای چسبناک و در صورت شسته نشدن با این مواد، به صورت مایع روغنی شکل ظاهر شد. اما LPS حاصل از روش فنل-کلروفرم-اتریپترولیوم به صورت رسوب به دست آمد. در آزمون ارزیابی سلولهای زنده، میزان پرولیفراسیون سلولهای تحریک شده با LPS به دست آمده از روشهای استخراج متانول-کلروفرم (MC-LPS) و فنل-کلروفرم-اتریپترولیوم (PCP-LPS) بیشتر از گروه کنترل سلولهای بدون LPS بود. در سنجش MTT، LPS به دست آمده از روش استخراج فنل-کلروفرم-اتریپترولیوم

*نشانی مکاتبه: مشهد، میدان فردوسی، میدان بوعلی، پژوهشکده بوعلی، مرکز تحقیقات ایمونولوژی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد. E-mail: Jtavakol@yahoo.com

1. Lipopolysaccharide(LPS)
2. Viability test

(PCP-LPS) نسبت به LPS به دست آمده از روش استخراج متانول- کلروفرم (MC- LPS) پرولیفراسیون سلولی بیشتری نشان داد.
نتیجه گیری: این نتیجه نمایانگر این است که LPS استخراج شده از روش قتل- کلروفرم- اترپتولیوم (PCP) قابلیت میتوزی بیشتری نسبت به LPS استخراج شده از روش متانول- کلروفرم (MC) دارد.
همچنین در مقایسه LPS استخراج شده از روش قتل- کلروفرم- اترپتولیوم با LPS استاندارد سیگما به وسیله سنجش MTT، PCP-LPS در رفتهای مختلف (۱/۸، ۱/۴ و ۱/۲) دارای جذب نوری یکسانی با LPS استاندارد در غلظتهای مختلف (۸۰، ۴۰ و ۲۰ $\mu\text{g/ml}$) بود و نمودار مربوط به PCP-LPS در جذبهای نوری مختلف بر نمودار LPS استاندارد منطبق شد.

کلید واژگان: لیپوپلی ساکارید (LPS)، استخراج، خالص سازی، سنجش MTT.

۱- مقدمه

لیپوپلی ساکارید (LPS) سطحی ترین دیواره باکتریهای گرم منفی و اندوتوکسین آنهاست [۱، ۲]. از استخراج LPS به طور وسیع برای تحقیق در زمینههای مختلف استفاده می شود. LPS به عنوان یک ترکیب میتوزی برای لنفوسیتها B، تکثیر این لنفوسیتها را به صورت غیر اختصاصی و پلی کلونال موجب می شود [۳]. این ترکیب ترشح سایتوکاینهایی از قبیل فاکتور نکروز دهنده تومور (TNF) و اینترلوکین یک (IL-۱) را در ماکروفاژها و پیگانه خوارهای تک هسته ای القا می کند؛ این فاکتورها در درمان سرطان و سایتوکاین ترابی کاربرد دارند [۳]. همچنین استخراج و خالص سازی LPS برای تحقیق روی ساختمان شیمیایی، نحوه بیوستز این مولکول و درجه سمیت آن و بررسی اثرات LPS بر متابولیسم و سیستم ایمنی بدن استفاده می شود [۴]. برای بررسی پاسخ دفاعی میزبان به LPS، از ترکیب آن با فلورسین ایزوتیوسیانات (FITC) یا ۲-۴-۶ تری نیترو بنزن سولفونیک اسید استفاده می شود [۴]. LPS از لحاظ ساختمانی از ۳ ناحیه که به صورت کووالانت به هم متصلند تشکیل شده است. ناحیه لیپید A یا اندوتوکسین A: این ناحیه در غشا خارجی مانند لنگری هیدروفوبیک عمل می کند و دارای فعالیت توکسینی است. ناحیه هسته: الیگوساکاریدی فسفریله شده است و در برابر آنتی بویتیکا در غشا خارجی به عنوان سد عمل می کند. ناحیه پلیمری آنتی ژن O: الیگوساکاریدی ایمونوژنیک است که از واحدهای قندی تکرار شونده تشکیل شده است؛ این واحدها در گونه های

مختلف و نیز از سویه ای به سویه دیگر متفاوتند [۱]. ناحیه لیپید A در تمام باکتریهای گرم منفی یکسان است یا تفاوت اندکی دارد؛ ناحیه درونی هسته، در محدوده وسیعی از گونه های باکتریایی یکسان است و در مواردی درجات محدودی از تمایز را نشان می دهد. اما ساختمان آنتی ژن O به طور قابل توجهی در باکتریهای گرم منفی متفاوت است که پایه مهمی برای تشخیص و تعیین تیپ گونه و سویه های باکتریهای گرم منفی است [۵]. کلنی باکتریهای گرم منفی بر حسب شکل ظاهری خود به دو فرم زبر (R) و نرم (S) تقسیم می شوند. در فرم S مولکول LPS به طور کامل بروز می کند در صورتی که در فرم R، مولکول LPS فاقد آنتی ژن O به طور کامل است و بیشتر فرم S را نشان می دهد. اما سویه های آزمایشگاهی E.coil K۱۲ اشکال R را نشان می دهند [۴]. بر حسب R یا S بودن LPS، روش استخراج آن متفاوت است [۵]. شرایط محیطی مانند ترکیب هیدروکربنی محیط کشت، کشت مکرر باکتری، دما و فضای رشد بر نحوه بروز مولکول LPS موثرند [۵، ۶]. در این مطالعه هدف از استخراج LPS از باکتری E.coil استفاده از آن به عنوان میتوزن برای لنفوسیتها B در محیط کشت سلولی بود.

1. Rough
2. Smooth

۲- روش کار

۲-۱- کشت و استخراج باکتری

باکتری مورد استفاده در این پروژه E.coil پاتوژن بود که از بخش میکروپزشناسی بیمارستان قائم (عج) مشهد تهیه شد. باکتری پس از چندین بار کشت در محیط EMB، سرانجام در یک لیتر محیط کشت نوترینت براث^۱ در شیکرانکوباتور^۲ به مدت ۲۴ ساعت با سرعت ۲۰۰-۱۵۰ rpm و دمای ۳۷°C کشت داده شد. باکتریها به وسیله دستگاه سانتریفیوژ^۳ با سرعت ۲۰۰۰ rpm-۱۵ و به مدت ۲۰ min از محیط کشت جداسازی شدند. به منظور آماده سازی باکتریها برای عمل استخراج، باکتریها چندین بار با استن یا اتانول^۴ شسته شدند تا مقدار زیادی از فسفولیپیدهای غشا و چربی دیواره خارج شود [۷۸]. سپس باکتریها همراه با مقدار کمی EDTA^۵ به وسیله دستگاه Sonicare Ultra turax homogenisator^۶ به مدت ۱۰-۲ min، ۲-۱۰ min شدند که بدین وسیله اجزای دیواره باکتری تا حد امکان از هم جدا شد.

۲-۲- عمل استخراج

LPS به وسیله دو روش متفاوت، با استفاده از فنل - کلروفرم- اتر پترولیوم (PCP) و متانول- کلروفرم (MC) استخراج شد.

۲-۲-۱- روش استخراج با فنل - کلروفرم- اترپترولیوم^۷

مخلوط استخراج فنل، کلروفرم و اتر (مرک) به ترتیب به نسبتهای ۸:۵:۲ (۱۰ cc فنل، ۲۵ cc کلروفرم، ۴۰ cc اتر) تهیه شد. به طوری که به ازای هر ۵ gr باکتری، ۲۰ cc مخلوط استخراج، مصرف شد. در تهیه مخلوط استخراج ابتدا فنل جامد به وسیله حرارت به مایع تبدیل شد و با افزودن آب، فنل اشباع تهیه شد. باید توجه داشت که این مخلوط باید مونوفازیک و شفاف باشد. در صورت کدر و ابری بودن در حضور آب می توان مقادیر بیشتری فنل جامد به آن

افزود تا شفاف شود. باکتریها همراه با مخلوط استخراج به مدت ۲ دقیقه به وسیله دستگاه هموژنیزاتور به طور کامل همگن شدند. طی این عمل دما بین ۱۰°C-۵ حفظ شد. سپس باکتریها حدود ۵ دقیقه با دستگاه شیکر همگن شدند و مخلوط حاصل سانتریفیوژ گردید. پس از سانتریفیوژ، ۳ لایه تشکیل شد که در لایه وسط توده باکتریها و در لایه بالایی و زیرین مخلوط استخراج قرار داشت. محلول رویی حاوی LPS، جمع آوری و فیلتر شد. عمل استخراج در توده باکتری ۳ بار تکرار شد. به منظور خروج گازهای اتر و کلروفرم موجود در محلول رویی از ایجاد خلأ در دمای ۰°C استفاده شد. پس از خروج گازها، محلول باقیمانده که شامل فنل و LPS بود فریز شد تا LPS رسوب کند؛ در صورت کریستاله شدن فنل باقیمانده، با افزودن آب به صورت قطره قطره می توان موجب رسوب LPS شد. رسوب حاصل چندین بار با اتر و آب مقطر استریل برای حذف فنل شسته شد و سپس در مقدار کمی آب مقطر استریل، سوسپانسیون شد.

۲-۲-۲- روش استخراج با متانول- کلروفرم^۹

در این روش بعد از جداسازی باکتریها از محیط کشت، باکتریها در محلول EDTA با PH=۷ به صورت سوسپانسیون درآمدند. نسبت باکتری به محلول EDTA ۱ gr/ml بود. باکتریها به وسیله دستگاه homogenizer به مدت ۱۰ دقیقه Sonicare شدند. سپس باکتریها به وسیله دستگاه شیکر، همگن شدند (۲۰۰ rpm-۱۵۰ به مدت ۲ ساعت). سه لایه تشکیل شد: لایه وسط توده باکتریها، لایه زیرین کلروفرم اشباع شده با متانول و لایه بالایی حاوی متانول اشباع شده با کلروفرم بود. هر دو لایه بالایی و زیرین جمع آوری شد و پس از تبخیر محلول استخراج، نمونه LPS جمع آوری و ارزیابی شد.

۲-۳- ارزیابی LPS به وسیله سنجش میزان

پرولیفراسیون لنفوسیتهای B

در این بخش، میزان پرولیفراسیون سلولی حاصل از تحریک لنفوسیتهای B به وسیله LPS اندازه گیری شد. بدین ترتیب که

1. MERK, Germany
2. NEW BRUNSWICK SCIENTIFIO INC., UK
3. BECKMAN, USA
4. MERCK, Germany
5. اتیلن دی آمین تتراستیک اسید (MERCK, Germany)
6. JAKE & KUNKEL IKA- Labortechnik, USA
7. PCP method

8. MC method

ساعت به وسیله آزمون ارزیابی سلولهای زنده با رنگ تریپان بلو نتایج با هم مقایسه شد. نمونه کنترل فاقد LPS و فقط حاوی سلول بود.

۲-۳-۳- مقایسه انواع LPS استخراج شده با LPS استاندارد با استفاده از کیت سنجش تکثیر سلولی MTT [۱۰-۱۳]

MTT نمک تترازیولوم محلول در آب است. هنگامی که این ترکیب در محیط کشت فاقد فنل رد^۳ یا با فر PBS آماده سازی می شود ترکیب زرد رنگی ایجاد می کند. حلقه MTT حل شده در میتوکندری سلولهای زنده، به کمک آنزیم دهیدروژناز شکسته شده و به فورمازان^۴ نامحلول تبدیل می شود؛ فورمازان به وسیله حلالهای نظیر DMSO یا ایزوپروپانول اسیدی حل می شود و رنگ بنفشی را ظاهر می نماید. جذب نوری رنگ حاصل در طول موج ۶۲۰nm به وسیله الایزا^۵ اندازه گیری می شود. در این پژوهش مقدار ۲۰۰µl از سوسپانسیون سلولی با غلظت ۱x۱۰^۶ cell/ml به هر چاهک از پلیت میکروتیتراسیون ۹۶ خانه منتقل شد و مقادیر ۱۰µl و ۲۰µl از تمام نمونه ها ی استخراج شده (Standar-LPS و PCP-LPS و MC-LPS) به صورت سه تایی^۶ به چاهکها افزوده شد. غلظت LPS استاندارد ۱µg/µl بود. پلیتها به مدت ۷۲ ساعت انکوبه شدند. سپس به هر چاهک ۲۰µl از رنگ MTT با ۵mg/ml افزوده شد و مجدداً ۱۷ ساعت انکوبه گردید. در این مرحله ۲۰۰µl از محلول دی متیل سولفواکسید (DMSO) و ۲۵µl با فر گلاسیسین و NaCl به هر چاهک افزوده شد. در اثر افزودن این بافر لیزکننده رنگ بنفش در محیط ظاهر شد؛ جذب نوری چاهک یا دستگاه ELISA plate reader در طول موج ۶۲۰nm اندازه گیری شد و نمودار خطی مربوط به هر نمونه، بر حسب مقدار و جذب نوری ترسیم شد.

ابتدا مقدار ۱۰cc خون تام حاوی ماده ضد انعقاد خون (EDTA) با ۱۰cc سرم فیزیولوژی رقیق شد و به آرامی به ۴ لوله حاوی ۳cc فایکول (بیوزن، مشهد، ایران) اضافه شد؛ خون رقیق شده دقیقاً روی فایکول قرار گرفت. بعد از سانتریفوژ (۲۰۰۰rpm، ۲۰min) سه لایه تشکیل شد. لایه زیرین گلبولهای قرمز، لایه وسط فایکول و لایه بالایی شامل پلاسما بود. سلولهای لایه مونوکلنار که به صورت لایه ای ابری در حد فاصل پلاسما و فایکول قرار داشت، جمع آوری شد و پس از ۲ بار شستشو با سرم فیزیولوژی با محلول Hanks (بیوزن، مشهد، ایران)، در ۱/۵cc از محلول Hanks پانسیون شد. مقدار ۲۰µl از سلولهای چند هسته ای این سوسپانسیون با ۲۰µl تریپان بلو ۲۰w/v٪ مخلوط شد و درصد سلولهای زنده با استفاده از لام نوبار شمارش شد. سپس سلولها در محیط کشت RPMI 1640 (بیوزن، مشهد، ایران) تکمیل شده با ۱۰۰µg/ml استرپتومایسین (جابرین، حیان، تهران، ایران)، ۱۰۰ul/ml پنی سیلین (جابرین، حیان، تهران، ایران)، ۱۰۰ µg/ml آمفوتریسین، نمک بیکربنات سدیم (NaHCO) به مقدار لازم و ۲۰FCS٪ (بیوزن) سوسپانسیون شد.

۲-۳-۱- ارزیابی اثرات مورفولوژیکی MC-LPS بر لئوسیتهای B و دستیابی به مناسبترین رقت برای آن

مقدار ۴cc از سوسپانسیون سلولهای مونوکلنار خون تام با غلظت ۱x۱۰^۶ cell/ml به هر چاهک پلیت ۶ خانه^۱ افزوده شد و مقدار ۵۰µl از رقتهای مختلف MC-LPS ۱/۵، ۱/۱۰، ۱/۲۰ و NaCl نیز به هر چاهک اضافه شد؛ سپس در انکوباتور ۳۷°C و مرطوب با ۵CO₂٪ به مدت ۷۲ ساعت انکوبه گردید و اثرات مورفولوژیکی انواع رقتهای MC-LPS بر لئوسیتها مشاهده شد.

۴-۳-۳- مقایسه میزان پرولیفراسیون سلولی حاصل از PCP-LPS و LPS استاندارد

مقدار ۱۰µl از LPS استاندارد (سیگما) با غلظت ۴۰µg/µl و مقدار ۱۰µl و ۲۰µl از PCP-LPS به هر چاهک از پلیت ۶ خانه حاوی ۱x۱۰^۶ cell/ml به محیط کشت افزوده شد؛ بعد از ۷۲

3. Phenol red

4. Formazan

5. FAX ELISA. plate Instrument, USA

6. Triplicate

1. NUNC, Denmark

2. LEEC, UK

مختلف ($1/4$ ، $1/8$ و $1/16$) PCP-LPS به دست آمد. در مرحله ارزیابی LPS استخراج شده به وسیله سنجش پرولیفراسیون سلولی (آزمون ارزیابی سلولهای زنده) در تمام آزمایشها حضور یک میتوز در محیط کشت- که باعث پرولیفراسیون سلولی و تشکیل توده سلولی شده بود- مشاهده شد.

جدول ۱ سنجش پرولیفراسیون سلولی ۷۲ ساعت بعد از افزودن انواع LPS با استفاده از آزمون ارزیابی سلولهای زنده (viability test)

نوع LPS	تعداد اولیه سلولها	تعداد سلولها بعد از ۷۲ ساعت
LPS- استاندارد	$2/8 \times 10^5$	$2/9 \times 10^5$
PCP-LPS ($10 \mu\text{l}$)	$2/8 \times 10^5$	$3/0 \times 10^5$
PCP-LPS ($20 \mu\text{l}$)	$2/8 \times 10^5$	$4/0 \times 10^5$
CTL	$2/8 \times 10^5$	$1/5 \times 10^5$

در آزمایش اول، پرولیفراسیون در رفتهای ($1/4$ و $1/8$) می‌تواند به علت رقیق شدن هرچه بیشتر کلروفورم و متانول باقیمانده با LPS باشد. بدین ترتیب در رفتهای پایین اثر آنها بر سلولها کمتر است یا این که غلظت بالای LPS ($1/8$ و $1/4$) برای پرولیفراسیون سلولی، بیش از حد لازم است. در آزمایش دوم غلظت $40 \mu\text{g}/\mu\text{l}$ از LPS استاندارد برای پرولیفراسیون سلولی غلظت بالایی است و بر سلولها اثر توکسیسیته دارد، به همین دلیل در این غلظت سلول کمتری شمارش شد. بهترین غلظت به دست آمده برای LPS استاندارد، حدود $40-45 \mu\text{g}/\text{ml}$ است (جدول ۳). در آزمایش سوم در روش MC، پرولیفراسیون سلولی در هر دو لایه زیرین و بالایی مشاهده شد. از آنجا که در فاز پایین کلروفورم اشباع با متانول و در فاز بالا متانول اشباع با کلروفورم قرار می‌گیرد، فرم RLPS و مولکول لیپید A بیشتر در فاز کلروفورمی و فرم S LPS - به دلیل قطبیت بیشتر در واحدهای پلی‌ساکارایدی- در فاز متانول ظاهر می‌شود. بنابراین در صورتی که مخلوطی از باکتریهای زیر یا نرم داشته باشیم بهتر است هر دو لایه را جمع آوری و بررسی کنیم. همچنین مشاهده شد که PCP-LPS، نسبت به MC-LPS میتوز بسیار بهتری است. بنابراین روش استخراج فنل- کلروفورم- اترپترولیوم (PCP) نسبت به کلروفورم- متانول (MC) روش بهتری است. در آزمایش

۲-۳-۴- مقایسه رفتهای مختلف PCP-LPS با LPS استاندارد

ابتدا رفتهای مختلف PCP-LPS ($1/4$ ، $1/8$ و $1/16$)، LPS استاندارد (20 ، 40 و $80 \mu\text{g}/\text{ml}$) و سوسپانسیون سلولی با غلظت $1 \times 10^7 \text{ cell}/\text{ml}$ تهیه شد و مقدار $20 \mu\text{l}$ از هر رقت به صورت سه تایی به هر چاهک حاوی $2 \times 10^5 \text{ cell}$ افزوده شد و به مدت ۴۸ ساعت انکوبه گردید؛ مراحل بعد مشابه آزمایش سوم تکرار گردید.

۳- نتایج

هدف از این مطالعه استخراج لیپولی ساکارید (LPS) و استفاده از آن به عنوان میتوز در پرولیفراسیون لئوسیت‌های B بود. در روش کشت E.coil متوسط باکتری به دست آمده، egr در هر لیتر محیط کشت بود. از نظر شکل ظاهری، LPS حاصل از باکتریایی که با استن یا اتانول شسته نشدند به صورت مایع و روغنی بود و تبخیر محلول استخراج بسیار کند صورت گرفت. اما در صورت شستشو با استن، بعد از تبخیر سریع گازها توده‌ای چسبنده در ته لوله ظاهر شد. ارزیابیها (آزمایش اول) نشان داد که پرولیفراسیون سلولی در غلظتهای $1/4$ و $1/8$ نسبت به دیگر رفتها بیشتر بود و بعد از گذشت ۷ روز، سلولها از نظر مورفولوژی نرمال و دارای غشا صاف و مدور بودند؛ اما در کنترل، سلولهای گراتوله با دیواره مضرس دیده شد که نشان دهنده حضور یک میتوز در محیط کشت سلولها بود. در آزمایش دوم در همه چاهکها توده سلولی^۱ و لئوبلاستهای در حال تقسیم مشاهده شد که بیانگر پرولیفراسیون سلولی است (جدول ۱). در آزمایش سوم، نمودار ۱ و جدول ۲، میزان پرولیفراسیون حاصل از فنل-کلروفورم-اترپترولیوم (PCP_LPS) بیشتر از MC-LPS و در روش متانول-کلروفورم (MC) میزان پرولیفراسیون مایع رویی^۲ بیشتر از لایه زیرین بود اما جذب نوری LPS استاندارد (St-LPS) کمتر از PCP-LPS به دست آمد. در آزمایش چهارم، جدول ۳، جذب نوری (OD) LPS استاندارد در غلظتهای مختلف (20 ، 40 و $80 \mu\text{g}/\text{ml}$) به ترتیب مشابه با رفتهای

1. clump
2. Supernant

با استفاده از لکتین‌های یکی از روش‌های آسان و متداول برای ارزیابی سیستم ایمنی سلولی است. در سال ۱۹۶۰ نوول^۲ به وسیله لکتین استخراج شده از لوبیای جک^۳، که فیتوهمآگلوتینین (PHA) نام گرفت، در کشت سلولی لنفوسیت‌های نرمال انسانی را به لنفوسیت‌های پرولیفیریت^۴ تبدیل کرد [۱۵]. از آن پس، تست ترانسفورماسیون لنفوسیتی (LTT) یک ابزار با ارزش در ارزیابی سیستم ایمنی سلولی محسوب شد. از LPS به عنوان اندوتاکسین و ترکیب مهمی از دیواره باکتری‌های گرم منفی و میتوزنی برای ترانسفورماسیون لنفوسیت‌های B به منظور ارزیابی سیستم ایمنی استفاده می‌شود. همچنین LPS با تحریک ماکروفاژها، در ترشح سیتوکاین‌هایی از قبیل فاکتور نکروز دهنده تومور (TNF)، اینترلوکین ۱ (IL-۱) و اینترلوکین ۶ (IL-۶) موثر است [۱۷، ۱۶].

جدول ۲ جذب نوری حاصل از مقادیر مختلف انواع LPS در طول

موج ۶۲۰nm

جذب نوری (OD) در ۶۲۰nm		LPS استخراج شده به روش‌های مختلف
۲۰ml	۱۰μl	
۱/۲۲	۱/۰۳	الف
۱/۵۰	۱/۲۶	ب
۲/۱۲	۱/۶۲	ج
۱/۷۰	۱/۷۴	د

الف MC-LPS (لایه زیرین) ب MC-LPS (supernatant I) ج
standard-LPS و د PCP-LPS

در این تحقیق ما با استفاده از دو روش فنل-کلروفرم-اتریپترولیوم (PCP) و متانول-کلروفرم (MC)، اندوتوکسین LPS را از دیواره میکروبی E.Coil برای ارزیابی پرولیفراسیون لنفوسیتی استخراج نمودیم [۱۹، ۱۸]. تا کنون روش‌های متفاوتی برای استخراج LPS به کار گرفته شده است [۲۱، ۲۰].

چهارم، جدول ۳ PCP-LPS در رفتهای مختلف ($1/4$ ، $1/8$ و $1/16$) و LPS استاندارد، جذب نوری یکسانی دارند. بنابراین با استفاده از تساوی جذب نوری LPS استاندارد و PCP-LPS می‌توان غلظت مربوط به هر رقت از PCP-LPS را به دست آورد و میانگین آن را محاسبه نمود.

N=Neat PCP-LPS

ST-LPS= Standard LPS

$OD(1/4N) = OD(40 \mu\text{g/ml of st-LPS})$

$OD(1/4N) = OD(20 \mu\text{g/ml of st-LPS}) \rightarrow$ PCP-LPS

غلظت نهایی = $80 \mu\text{g/ml}$

$OD(1/4N) = OD(10 \mu\text{g/ml of st-LPS})$

از آنجا که در هر دو آزمایش (سوم و چهارم) جذب نوری کنترل، بالاتر از جذب نوری میتوزنها و حتی بالاتر از LPS استاندارد است می‌توان نتیجه گرفت که: تعداد زیادی سلول در هر چاهک پلیت ۹۶ خانه ($2/5 \times 10^5$)، کمبود محیط کشت مناسب در مدت زیاد انکوباسیون برای تعداد زیادی سلول، فضای محدود و مدت زیاد انکوباسیون بعد از افزودن رنگ (۱۷ ساعت) باعث مرگ سلولی بعد از تکثیر سلولی می‌شود. این میزان به حدی است که حتی در غلظت پایین LPS استاندارد، جذب نوری پایین‌تر از جذب نوری گروه کنترل است. کورشی^۱ در سال ۱۹۸۸ با کشت E.coil D31M4 در محیط LB در فرمانتور ۲۸ لیتری و روش استخراج PCP، مقدار ۱/۷gr crude R-LPS به دست آورد. او محصول خود را با روش MC خالص نمود و مقدار ۱/۳۸gr R-LPS خالص به دست آورد [۸]. در پژوهش حاضر با روش PCP، از یک لیتر محیط کشت N.B. و حدود ۵gr باکتری مخلوط از فرم S و R، حدود $40 \mu\text{g/ml}$ LPS خالص به دست آمد.

۴- بحث

لیپوپلی ساکارید میکروها یک میتوزن مؤثر برای تحریک لنفوسیت‌های B است. ارزیابی سیستم ایمنی سلولی (CMI) به روش‌های گوناگون امکان‌پذیر است [۱۴]. پرولیفراسیون لنفوسیتی

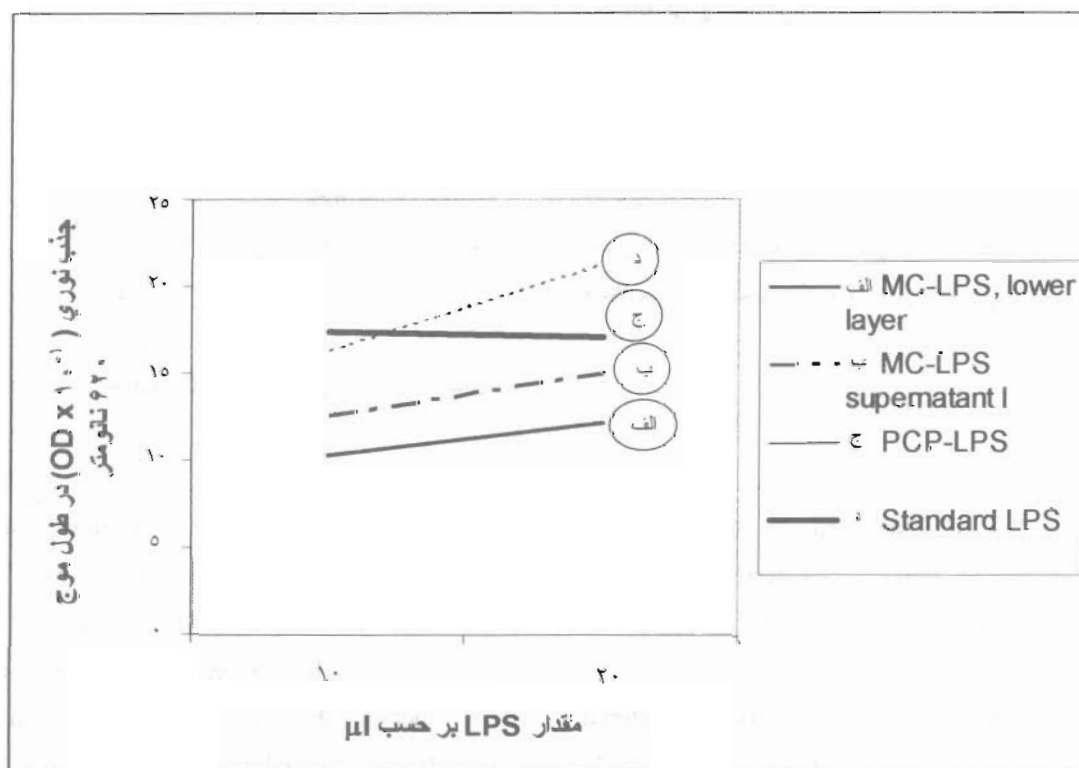
2. Nowell
3. Jack beans
4. Proliferate Lymphocytes

I. Qureshi

یاک و همکاران در سال ۲۰۰۰ با کار گیری کیت های استخراج RNA توانستند LPS را از دیواره میکروبی های گرم منفی

جدول ۳ جذب نوری حاصل از رقت و غلظت های انواع LPS در طول موج ۶۲۰nm
PCP-LPS(Phenol-Chloroform-Petroleum ether) , Standard-LPS (Sigma)

۱/۸	۱/۴	۱/۲	Neat	LPS رقت
۰/۴۳۶	۰/۵۰۰	۰/۶۰۴	-	PCP-LPS ۶۲۰nm در OD
۱۰ μg/ml	۲۰ μg/ml	۴۰ μg/ml	۸۰ μg/ml	غلظت LPS
۰/۴۳۲	۰/۴۸۲	۰/۶۱۸	۰/۴۸۲	۶۲۰nm در OD Standard-LPS

MC-LPS: Methanol Chloroform extraction for LPS

PCP-LPS: Phenol chloroform-petroleum ether extraction for LPS

Standard LPS from Sigma co.

نمودار ۱ مقایسه میزان تکثیر سلولی حاصل از مقادیر مختلف LPS در طول موج ۶۲۰ نانومتر

او نشان داد که اولاً میزان میتوژنیسیته LPS استخراج شده میکروب *Flavobacterium* ۱۰ برابر کمتر از میکروب *Salmonella* بود و ثانیاً میتوژنیسیته وابسته به مقدار LPS بود (وابسته به دوز بود) [۲۴]. میزان LPS به کار گرفته شده $\mu\text{g/ml}$ ۳۳/۳-۳/۷ بود.

با توجه به تحقیقات انجام شده و نتایج به دست آمده از این تحقیق، می توان به قابلیت میتوژنیسیته LPS استخراج شده در این تحقیق پی برد و از آن به عنوان یک فعال کننده لئوسیتی^۴ استفاده کرد. این روش می تواند در مقیاس نیمه صنعتی یا صنعتی استفاده شود.

۵- تقدیر و تشکر

این پروژه با پشتیبانی مالی معاونت محترم پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد انجام شد. از همکاران محترم مرکز تحقیقات ایمنولوژی، بخش ایمنوبیوشیمی- پژوهشکده بوعلی دانشگاه علوم پزشکی مشهد، سرکار خانم دکتر مریم هاشمی، و همچنین بخش ژنتیک، آقای مهران غلامین که در اجرای این پروژه همکاری داشتند، کمال تشکر و قدردانی می شود.

استخراج کنند [۲۲]. آنها با استفاده از تیوساینیت گوانیدین^۱ که در کیت استخراج RNA به کار می رود، دیوار میکروبها را تخریب نمودند؛ با این روش، کاربرد روشهای تخریبی مکانیکی یا استفاده از حرارت دادن میکروبها لازم نبود. LPS استخراج شده با استفاده از فنل موجود در کیت استخراج RNA در مقایسه با روشهای متداول مانند فنل- آب و متانول- کلروفرم، از نظر خصوصیات فیزیکی- شیمیایی (ارزیابی Lipid A و انجام SDS-PAGE) بهتر و موثرتر بوده است. اما در مورد ترانسفورماسیون لئوسیتی تحقیق انجام نشده است. گیل سرانو^۲ در سال ۱۹۹۹ با استفاده از روش فنل-آب (۱:۱V/V) LPS را از رسوب میکروبی *HH۱۰۳sinorhizobium fredii* استخراج کرد. پس از آنالیز LPS استخراج شده، با استفاده از روش SDS-PAGE سه فراکسیون به دست آمد؛ در ارزیابی پرولیفراسیون لئوسیتی، بیشترین ترانسفورماسیون مربوط به فراکسیون سوم با وزن مولکولی ۲۶KD بود [۲۳]. کن ایچی^۳ در سال ۲۰۰۱ پس از استخراج LPS از باکتری *Flavobacterium meningosepticum* به روش فنل- کلروفرم- اتریولوم (PCP) با نسبت ۲:۵:۸ (V/V/V)، میتوژنیسیته آن را با LPS استخراج شده از میکروب *Salminella eneterica* بر روی سلولهای طحال موش- با به کار گیری روش $[^3\text{H}]\text{Thymidine}$ - مقایسه کرد؛ نتایج تحقیق

۶- منابع

- [1] Fredeic C, Neidhard T. Cellular and molecular biology; Escherichia coil and salmonella. Washington D.C: ASM Press; 1995, 1035-1058.
- [2] Abigail AS, Dixle DW. Bacterial pathogenesis; A molecular approach. Washington D.C: ASM Press; 1994, 937-949.
- [3] Abbas AK, Lichtman AH, Pober JS. Cellular and molecular immunology. Philadelphia London New York: W.B. Saunders company; 2000, 204-205.
- [4] Towner KJ, Cockayne A. Molecular methods for microbial identification and typing. First ed; London: Chapman & Hall; 1993, 131- 150.
- [5] Mecerino S, Alvarez D, Cllart MA, Baeuerle P. Effect of growth temperature on complement-mediated killing of mesophilic aeromonans spp. FEMS Microbiol Lett 1994; 118: 163-6.

1. Guanidinium thiocyanate

2. Gil-Seruanò

3. Ken-Ichi

4. dose dependent

5. Mitogen- induced lymphocyte reactivity

- [6] Galanos C, Luderitz O, Westphal O, Fenselau C. A new method for the extracting of R lipopolysaccharids. *European J Biochem* 1969; 9: 245- 249.
- [7] Qureshi N, Takayama K, Heller D, Fenselau C. Complete structural determination of lipopolysaccharids obtained from deep rough mutant of *Escherichia coli*. *J Biol Chem* 1988; 263(24): 11971-11976.
- [8] Qureshi N, Takayama K, Todd R, Sievert CL, Manthey SN. Novel method for the purification and characterization of lipopolysaccharide from *Escherichia coli* D31m3. *Bacterial endotoxins: Lipopolysaccharide from gene to therapy*. First ed, New York: Wiley-Liss Inc.; 1995, 151-160.
- [9] Mossman T. Rapid colorimetric assay for growth and survival: Application to proliferation and cytotoxicity assay. *J Immunol Meth* 1983; 65: 55- 63.
- [10] Rapaport L, Robinson C. Cell titer 96 and cell titer 96 AQ, non radioactive cell proliferation assay. *Promega Notes* 1993; 46-47.
- [11] Rubmann E, Sieber K, Geng Y. Cell proliferation kits 1 (MTT) and (XTT). *Boehringer Mannheim Maga* 1993; 4: 12-13.
- [12] Denizot F, Lang R. Rapid colorimetric assay for cell growth and survival modifications to the tetrazolium dye procedure giving improved sensitivity and reliability. *J Immunol meth* 1986; 84: 271-277.
- [13] Darveau F, Hancock RE. Procedure for isolating of bacterial lipopolysaccharids from both smooth and rough *Pseudomonas aeruginosa* and *Salmonella typhimurium* strains. *J Bacteriol* 1983; 155: 831- 838.
- [14] Delahooke DM, Barklay GR, Poxton IR. A re-Appraisal of the biological activity of bacteroides LPS. *J Med Microbiol* 1995; 42: 102- 112.
- [15] Eidin DN, Mouton C. A rapid method for preparation of rough and smooth lipopolysaccharide from bacteroides *Porphyromans* and *Prevotella*. *FEMS Microbiol Lett* 1993; 110: 133- 138.
- [16] Marolda C, Shakhov AN, Jongeneel CV. Mini lysate procedure for LPS using proteinase K. *J Bacteriol* 1990; 172: 3590-3596.
- [17] Nurminen m, Vara M. Methanol extracts LPS from deep rough bacteria. *Biochem Biophys Res Commun* 1996; 219: 441-444.
- [18] Severinson E, Larsson EL. Lymphocyte response to polyclonal B and T cell activators. *J Immunol Meth* 1986; 59: 237- 245.
- [19] Takayama k, Din Z, Mukerjee P. Physical state of biologically active lipopolysaccharide bacterial endotoxins. First ed, Wiley- Liss, Inc.; 1995, 183-193.
- [20] Westphal OL, Jann K. Bacterial lipopolysaccharide: Extraction with

- phenol- water and further application of procedure. Meth Carbohydrate Chem 1965; 5: 83- 91.
- [21] Ken- Ichi T, Hitomi K, Yuji H, Satoki A. Biological properties of lipid a isolated from *Flavobacterium meningosepticum*. Clin Diag Lab Immonul 2001; 8: 522- 527.
- [22] Yi EC, Hackett M. Rapid isolation method for lipopolysaccharide and lipid A from gram- negative bacteria. Analyst 2000; 125: 651- 656.
- [23] Gil- Serrani AM, Rodriguez- Carvajal MA, Tejero- Mateo P, Espartero JL, Corzo J. Structural determination of a 5- acetamido-3,5,7,9- tetradexoxy-7-(3- hydroxybutyramido)- L- glycerol-1 manno- nonulosonic acid containing homopolysaccharide isolated from *sinorhizobium fredii* hh103. Biochem J 1999; 342: 527- 535.
- [24] Nowell PC. Phytohemagglutinin= An initiator of mitosis in cultures of normal human leukocytes. Cancer Res 1960; 290:462-466.